No. 1476 — Zaterdag 13 April 1912. — 29ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223, Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire. Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

DE BEGROOTING IN DEN KOLONIALEN RAAD.

Voorloopig Verslag.

Het Afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene Beschouwingen.

§ 1. Algemeen stemde men in de Afdeelingen met het Bestuur in, waar het, met het oog op de bevredigende opbrengst der middelen in 1911, geen reden aanwezig acht voor bezorgdheid over de toekomst.

Te eerder achtte men een gepast optimisme ten opzichte van den economischen toestand niet misplaatst, waar de hierboven bedoelde bevredigende uitkomst is verkregen over een jaar, waarin zoowel de landbouw als de veeteelt met veel tegenspoed, veroorzaakt door langdurige droogte, te kampen heeft gehad, de opbrengst van den stoomvaartdienst, tengevolge van den ondervonden tegenslag met den Kolonialen stoomer „Juliana," verre beneden de raming is gebleven en het concessierecht tot ontginning van phosphorzure kalk op Aruba bijna f 30 000 minder dan de raming heeft opgebracht.

Dat niettemin de middelen in totaal f 30.000 meer dan de raming hebben opgebracht, wijst er op, dat die middelen, welke meer direct verband houden met den economischen toestand dan de bovengenoemde, beduidend meer dan de raming hebben opgebracht; dat er alzoo eene verbetering in dien toestand valt waar te nemen.

Toch mag geen oogenblik uit het oog verloren worden, dat de toekomst der Kolonie op economisch gebied — zij moge voor het oogenblik al niet zorgwekkend zijn — zich toch lang niet zoodanig laat aanzien, dat het thans gerechtvaardigd optimisme tot verslapping van energie in de pogingen om de economische hulpbronnen der Kolonie tot meerdere ontwikkeling te brengen, mag leiden.

Met kracht dient op wederontginning van de Santa-Barbara-mijnen te worden aangestuurd; met voortvarendheid en met spoed moet de hand geslagen worden aan de verbetering van den haven van Curaçao; onverpoosd moet aan de verdere ontwikkeling van de hoedenindustrie worden gearbeid.

In dit verband had men met ingenomenheid kennis genomen van het plan om den havenmond op eene grootere breedte brengen dan aanvankelijk in het voornemen lag. Men betreurde het echter ten zeerste, dat er in deze zoo gewichtige aangelegenheid zoo weinig spoed wordt betracht en kon de vrees niet onderdrukken, dat, zoo niet onmiddellijk een aanvang wordt gemaakt met de werkzaamheden, Curaçao als concurrent van de naburige havens bij de te verwachten toeneming van het scheepvaartverkeer in en om de Caraïbische zee te laat op het terrein zal verschijnen, om het aandeel in die vermeerdering, waarop het door zijne gunstige ligging, zijn klimatologische gesteldheid en bovenal, zijn goedkoope werkkrachten aanspraak kan maken, te bemachtigen.

Wat de pogingen om de hoedenindustrie tot verderen bloei te brengen aangaat, betuigden de Afdeelingen hare ingenomenheid met het beginsel, al behielden verschillende leden zich voor om bij het betrokken artikel der begrooting hunne bezwaren tegen het door het Bestuur aangegeven stelsel te kennen te geven.

§ 2. Mochten al de vooruitzichten op economisch gebied bemoedigend worden geacht, de financiëele toestand baarde, aldus de Afdeelingen, nog altijd zorg.

Is het in tijden van algemeene malaise, van achteruitgang of stilstand in de economische ontwikkeling niet dan natuurlijk te noemen, dat de financiëele toestand, daarvan den weerslag ondervindende, ongunstig blijft of wordt, ongezond is de toestand te noemen, wanneer onder gunstige, of liever niet ongunstige, economische omstandigheden, in de Staat- of Koloniale financiën geen vooruitgang valt waar te nemen.

De Afdeelingen konden dan ook niet nalaten ook ditmaal wederom op zuinigheid in de Koloniale huishouding aan te dringen.

Zij bedoelden daarmede niet, dat op uitgaven, die strekken tot ontwikkeling der economische hulpbronnen der Kolonie, uitgaven die dus productief te achten zijn, moet worden beknibbeld — maar in de eerste plaats dit, dat de gewone uitgaven, de kosten van de Bestuursinrichting, moeten worden ingekrompen. Dit nu kan op geen andere wijze geschieden dan door vereenvoudiging der administratie.

De Afdeelingen betreurden het, dat, niettegenstaande sinds jaren door den Raad telkens en telkens bij de behandeling der begrooting op dit onderwerp wordt teruggekomen, tot dusverre zoo weinig is gebleken van een ernstig streven om in deze richting iets van beteekenis tot stand te brengen.

Men kon zich niet neerleggen bij de meening bij verschillende gelegenheden van de zijde van het Bestuur vernomen, dat de Bestuursinrichting de uiterste grens van eenvoud heeft bereikt; dat wellicht hier en daar een paar guldens zijn te besparen, maar dat groote bezuinigingen niet zijn aan te brengen.

Het voornaamste argument, daarvoor steeds aangevoerd: de „insulaire toestand" der Kolonie, kon de Afdeelingen niet van ongelijk overtuigen.

Zeker, het feit dat de Kolonie uit zes eilanden bestaat, maakt de huishouding in zekere mate kostbaar.

Maar mag eene inrichting worden bestendigd, die o. a. tot de volgende consequenties leidt:

1o. dat Sint Martin met eene bevolking van 2871 zielen (Kol. Verslag 1911) bij eene opbrengst van f 17.000 eene uitgave vordert van f 45.000, waarbij nog niet zijn gerekend de uitgaven voor den politiedienst, voor pensioenen en voor de stoomvaartverbinding en andere onvoorziene uitgaven;

2o. dat Sint Eustatius, een eiland van 1325 zielen, een deficit oplevert van f 26.835 d. i. bijna driemaal zoo groot als de geheele opbrengst van dat eiland en f 20 per hoofd der bevolking en per jaar, ongerekend nog de hierboven genoemde uitgaven voor den politiedienst enz. enz.?

De Afdeelingen waren uiteraard niet in staat, geheel verstoken als zij waren van de noodige gegevens, een afgerond voorstel omtrent eene reorganisatie van de Bestuursinrichting, welke tot aanzienlijke bezuiniging moet leiden, in te dienen.

Toch wenschten zij, om niet te zeer bij het algemeene te blijven, op enkele punten speciaal de aandacht te vestigen.

Verscheidene leden meenden b.v. dat het Hof van Justitie op Curaçao zonder bezwaar zou kunnen bestaan uit een gegegradueerd Voorzitter en twee ongegradueerde leden; dat de eenigen tijd geleden afgeschafte later wederom ingestelde betrekking van Advocaat-generaal veilig kan worden gemist.

Als men nagaat, dat—om het Koloniaal Verslag van 1911 te volgen—in 1910 door het Hof slechts 50 burgerlijke en 71 strafzaken zijn behandeld en daarbij weet, dat die burgerlijke zaken bijna alle slechts betreffen verbeteringen van akten van den Burgerlijken Stand en dergelijke hoogst eenvoudige onderwerpen, dan behoeft het geen betoog, dat het tegenwoordige Hof van Justitie voor de Kolonie te kostbaar is.

Een lid meende echter, dat in het belang der rechtzoekenden vooral aan de rechterlijke organisatie niet mag worden getornd.

Voorts meenden zeer vele leden, dat de betrekking van Kantonrechter op Curaçao zonder het minste bezwaar kan worden opgedragen aan een lid van het Hof van Justitie.

Gegeven het geringe aantal zaken, die zoowel door Hof als Kantongerecht per jaar worden behandeld, is, de volle werkkracht van één persoon met die vereeniging zeker niet te zwaar belast en het recht behoeft er geenszins onder te lijden.

Het Bestuur van de bovenwindsche eilanden kon, zoo meende men algemeen, aan één Gezaghebber worden opgedragen, b. v. aan dien van St. Martin, die dan tevens de rechtspraak op die eilanden zou uitoefenen. Op de andere eilanden n. l. Sint Eustatius en Saba, kon een ambtenaar worden aangesteld met een werkkring ongeveer overeenkomende met dien van een districtmeester op Curaçao, die dan tevens ontvanger moet zijn.

Als men nagaat, dat in 1910 door de Raden van Justitie op Sint Martin en Sint Eustatius respectievelijk 5 en 1 strafzaken zijn behandeld en door de Kantongerechten van Sint Martin, Sint Eustatius en Saba respectievelijk 25,0 en 4 strafzaken en respectievelijk 2, 1 en 0 burgerlijke zaken, dan springt het immers in het oog, dat bedoelde Raden en afzonderlijke Kantongerechten geen reden van bestaan hebben.

Ook diende volgens enkele leden als beginsel te worden aangenomen, dat op al de kleinere eilanden der Kolonie de lagere ambtenaren, als de Griffiers, de klerken van den ontvanger, enz. zooveel mogelijk uit de ingezetenen van elk eiland worden gekozen en dat in den politiedienst wordt voorzien door het aanstellen van inlandsche veldwachters. Hierdoor zou een niet onbelangrijke bezuiniging worden verkregen op traktementen, verlofstraktementen en overtochtsgelden en de billijkheid tegenover de bewoners der verschillende eilanden beter worden betracht.

Een lid verklaarde zich sterk voor detacheering van ambtenaren zoowel naar het Moederland als naar de Oost en naar Suriname, hetgeen hij in het belang van den dienst achtte.

Het ambtenaarscorps kon voorts, zooals men nader bij de behandeling der artikelen zou aantoonen, niet onbelangrijk worden ingekrompen.

Ook door het vereenvoudigen van de administratie, in de eerste plaats van de inrichting der begrooting, kan op velerlei gebied besparingen verkregen worden.

Op de begrooting worden b. v. om maar één voorbeeld aan te halen, afzonderlijk geraamd de uitgaven voor het gewoon onderhoud der landsgebouwen, der fortificatiën enz. en der quarantaine-inrichting en voorts tal van andere posten betreffende de grootere of kleinere reparatiën en enkele nieuwe werken.

Tegen het afzonderlijk ramen van al die posten bestaat er uit een comptabel oogpunt geen bezwaar, integendeel.

Maar de consequentie brengt mede, dat van elk afzonderlijk geraamd werk aan het Departement van Openbare Werken en ter Administratie van financiën ook afzonderlijke aanteekeningen worden gehouden.

Zoo behoort er aan het Departement, wil het afzonderlijk ramen zin hebben, nauwkeurig aanteekening te worden gehouden welk gedeelte van den voorraad kalk, zand, cement, hout, enz. enz. voor elk afzonderlijk werk is gebruikt; hoeveel dagen of gedeelten van dagen door de werklieden aan elk afzonderlijk werk is gearbeid, enz.

Dat dit alles veel omslag en tijdverlies veroorzaakt, behoeft geen betoog. Veel praktischer ware het en het Departement zou daardoor ongetwijfeld goedkooper kunnen werken—wanneer slechts afzonderlijk geraamd werden drie posten:

a. gewoon onderhoud der lands- en militaire gebouwen;
b. buitengewone reparatiën;
c. nieuwe werken.

In de toelichting zouden dan de buitengewone reparatiën en nieuwe werken behooren te worden gespecificeerd, opdat kunne worden nagegaan of de gelden voor het gestelde doel besteed zijn geworden.

§ 3. Ten opzichte van de pogingen en voorstellen om den landbouw te verbeteren, waren eenige leden zeer sceptisch gestemd.

Zondert men de katoencultuur op Sint Eustatius, waarmede in het afgeloopen jaar niet onbevredigende resultaten zijn behaald, en de sisalcultuur, ten opzichte waarvan een aantal leden optimistische verwachtingen meenden te mogen koesteren, uit, dan- dit werd algemeen toegegeven- kan in geen enkel opzicht op eenig gunstig resultaat van de Bestuursbemoeiingen en deskundige voorlichting op landbouwkundig gebied worden gewezen.

De eene proef na de andere is mislukt, nu eens wegens insectenplaag, dan weder wegens den hevigen passaatwind, gewoonlijk tengevolge van het uitblijven van regen.

Waar een 10-jarige periode van proefnemingen geen enkele verbetering heeft kunnen aanbrengen — over de twee genoemde cultures nader —; waar wind en weer telkens en telkens weer zulke onoverkomelijke struikelblokken zijn gebleken voor elk pogen om een geregelde, loonende cultuur in de kolonie in te voeren, daar meenden vele leden, dat men de periode van proefnemingen niet in het oneindige behoorde te verlengen, maar eerlijk moest erkennen, dat de pogingen — hoe loffelijk ook — om den landbouw te verbeteren, hadden gefaald, en dat van Curaçao misschien wel een zeevarende en handelskolonie, maar zeker niet een landbouwkolonie te maken is.

Andere leden daarentegen meenden, dat de reden waarom met de proeven op het gebied van den landbouw tot dusverre niets dan teleurstellingen zijn ondervonden, gezocht moet worden in het feit, dat men de zaak van meet af aan te veel als een wetenschappelijk probleem heeft behandeld en te weinig rekening heeft gehouden met de eischen der praktijk en met het zuiver economisch doel, dat met de proeven beoogd werd.

Men zocht en beproefde maar altijd hoofdzakelijk in de richting van nieuwe cultures en wijdde nimmer genoeg aandacht aan de bestaande.

Men nam proeven met verschillende gewassen, maar overtuigde zich niet altijd of er kans was, dat — gesteld de proeven gelukten — de cultuur op groote schaal loonend zou kunnen worden gedreven.

Men experimenteerde een enkele maal op het gebied van grondbewerking en bemesting, maar slechts heel enkelen onder de planters zijn de resultaten daarvan te weten gekomen.

Geen wonder dan ook, dat de verkregen resultaten van den 10-jarigen arbeid zoo ontmoedigend zijn, dat men in de kolonie zeer slecht te spreken is over het nut van deskundige voorlichting op landbouwkundig gebied.

De leden aan het woord hadden geenszins hooggespannen verwachtingen van de toekomst van den landbouw op Curaçao. De regenval is er te wisselvallig en ongeregeld, de N. O. passaat te hevig en te verzengend, de Kolonie, in het bijzonder de bebouwbare oppervlakte, te klein, dan dat de landbouw er ooit tot een hoogen graad van ontwikkeling zou zijn te brengen.

Toch waren zij van oordeel, dat er op dit gebied betere resultaten moeten te behalen zijn dan tot dusverre is geschied.

Het zwakke punt van den Curaçaoschen landbouw (dit wordt door alle deskundigen verklaard) is het gebrek aan grondbewerking en bemesting.

Noodig is daarom in de eerste plaats, dat het nut daarvan duidelijk in het licht worde gesteld, niet door experimenten op kleine stukjes grond, maar door voorbeelden op uitgebreide schaal.

Hiervoor is noodig, maar ook voorshands alleszins voldoende, iemand met voldoende kennis van de bemestingsleer en praktisch op de hoogte van de grondbewerking, ploegen, cultivatie, enz. Een onderwijzer in het bezit van de akte landbouw en bovendien met eenige praktische ervaring van het landbouwbedrijf, kon, meenden eenige leden, zeer goed voldoen.

Wanneer men eenmaal zoo ver zal zijn, dat het nut en de voordeelen van rationeele bemesting en degelijke grondbewerking door toepassingen op groote schaal onwederlegbaar zullen zijn aangetoond, en de nieuwe cultuurmethoden bij de belanghebbenden ingang zullen hebben gevonden, dan eerst zal voldoende zijn voorbereid het terrein, waarop misschien met vrucht op wetenschappelijken grondslag kan worden voortgearbeid.

Eén lid gaf in overweging om van den proeftuin tevens een verbeterhuis voor verwaarloosde kinderen te maken. Dezen kunnen daar te werk worden gesteld.

In verband met de katoencultuur op Sint Eustatius werd nog besproken het systeem van het verleenen van voorschotten uit de Koloniale Kas aan belanghebbenden.

Vele leden waren van oordeel, dat dit stelsel afkeuring verdient en dat daarmede geleidelijk dient te worden gebroken. Het verleenen van voorschotten tegen voldoende zakelijke of persoonlijke zekerheid voor landbouw- of industrieële doeleinden tegen zoo laag mogelijke rente ligt, zoo betoogden deze leden, niet in de lijn van het Gouvernement, maar wel in die van een afzonderlijke instelling, de Curaçaosche Bank b. v., die de zaak dan zuiver als een tak van haar bedrijf zal hebben te beschouwen.

Wat de sisalcultuur betreft, waarvan eenige leden goede verwachtingen koesterden, merkten een paar andere leden op, dat de tot dusverre verkregen resultaten met de oude aanplantingen h. i. die verwachtingen niet rechtvaardigen.

Eerstbedoelde leden wezen er echter op, dat de jonge sisalaanplantingen op Curaçao niettegenstaande de buitengewoon felle droogte die thans heerscht, er goed voorstaan, zoodat hunne verwachtingen niet van grond ontbloot mogen worden genoemd; waarop van de andere zijde werd gerepliceerd, dat de vraag hier niet is of de sisal op Curaçao in leven blijven en groeien kan, maar of de vezelproductie van dien aard kan zijn, dat de cultuur loonend kan worden gedreven. Dit nu werd door hen ten zeerste betwijfeld.

§ 4. In verband met de aan den Raad medegedeelde missives van den Minister van Koloniën en van den Gouverneur, handelende over het Rapport van de Commissie voor het grootlandbouwbedrijf, werd in de Afdeelingen van gedachten gewisseld over de grondpolitiek van het Koloniaal Bestuur.

Algemeen was men het er over eens, dat die politiek, neerkomende op het stichten van een stand van kleine landbouwers, niet die resultaten heeft opgeleverd, welke de promotors daarvan zich moeten hebben voorgesteld.

De voornaamste reden, waarom het in zijn grondgedachte niet af te keuren stelsel zoo goed als geheel heeft gefaald, moet, aldus de leden aan het woord, gezocht worden in de weinig oordeelkundige uitvoering daarvan.

Men heeft bij het in pacht uitgeven van gronden te vaak het doel: het vormen van een landbouwenden stand, uit het oog verloren en tal van perceelen afgestaan, waarop van het uitoefenen van loonenden landbouw geen sprake kan zijn.

Daarbij komt dat niet met genoegzame zorg op de antecedenten van de aanvragers van grond schijnt gelet te zijn geworden, met het gevolg, dat een te groot percentage der pachters uit minder gewenschte elementen bestaat, die langzamerhand hun stand in discrediet brengen.

Met instemming begroetten dan ook de Afdeelingen het voornemen om in den bestaanden toestand verandering te brengen.

Met het denkbeeld van den R. K. priester Meyknecht, dat in hoofdzaak schijnt overeen te komen met dat van de reeds genoemde Commissie, n. l om een of meer plantages aan te koopen en de pachters van de benedendistricten daarop samen te trekken, kon men zich zeer goed vereenigen.

Te gereeder vond bij sommigen het plan van Pastoor Meyknecht bijval, omdat men zich ook omtrent de keuze van een geschikte vestigingsplaats met diens inzichten kon vereenigen.

Eenige leden zouden echter een aan een goede baai gelegen plantage voor het doel geschikter achten met het oog op eventueele uitoefening van het visschersbedrijf door de pachters, de verscheping van landbouwproducten naar de stad, enz. enz.

Andere leden merkten daartegenover op, dat in de eerste plaats in aanmerking behooren te komen plantages met voldoende bebouwde gronden, veel houtgewas en die niet reeds erg bevolkt zijn.

Wil de hierboven besproken grondpolitiek goede vruchten afwerpen, dan diende als beginsel te worden aangenomen, dat alleen aan dezulken onder de buitenbevolking, die van den landbouw hun hoofdbedrijf maken, Gouvernements grond in pacht wordt afgestaan. Wie geregeld, hetzij als ambachtsman, hetzij als losse werkman bij de bediening van schepen enz. zijn bestaan in de stad zoekt, voor dien is er geen plaats onder de pachters van Gouvernements grond. Zijn plaats is in de stad bij zijn werk.

Eenige leden wenschten te doen uitkomen, dat de grondpolitiek van het Koloniaal Bestuur hierboven behandeld is geheel afgescheiden van de vraag betreffende de rechten, die de eigenaren van sommige plantages al of niet op het domein kunnen doen gelden. Men betreurde, dat het rapport, dat doch den grondslag uitmaakt van de gedachtenwisseling tusschen Regeering en Bestuur en dat in druk verkrijgbaar is, niet aan de leden van den Raad is toegezonden en drukte het vertrouwen uit, dat dit alsnog zal geschieden.

Een lid vroeg of er sinds de ontvangst in de Kolonie van bovenbedoeld ministerieël schrijven nog perceelen gronds zijn uitgegeven.

§ 5. Ter sprake kwam het openbaar onderwijs in de kolonie.

Eenige leden betoogden aan de hand van het eenigen tijd geleden aan het Bestuur ingediende en aan den Raad in afschrift toegezonden adres van een aantal ouders en verzorgers van leerlingen aan de openbare scholen op Curaçao, dat het openbaar onderwijs, speciaal het M. U. L. O., veel te wenschen overlaat.

Het peil van dat onderwijs—zoo werd geklaagd— is in den loop der jaren gedaald. In vergelijking met een jaar of 10 geleden verlaten de leerlingen de school thans met geringer kennis van verschillende vakken.

Als vermoedelijke redenen van dezen achteruitgang noemden de leden aan het woord o. a. het overvoerd leerplan, het zeer dikwijls met verlof gaan van de onderwijzers dat stremmend werkt op den geregelden gang van het onderwijs, en de minder vriendschappelijke verhouding tusschen de onderwijzers onderling, waardoor het zoo noodzakelijke prestige van den onderwijzer tegenover de kinderen wordt ondermijnd.

Andere leden achtten de klachten over het onderwijs erg overdreven.

Zij wezen op het feit, dat verscheidene leerlingen van de Hendrikschool, naar de Hoogere Burgerschool in Nederland over gegaan, daar lang geen slecht figuur gemaakt hebben, Zij releveerden verschillende verbeteringen, die er geleidelijk in het openbaar onderwijs zijn gebracht.

Waar verder het onderwijzend personeel vooral aan de scholen voor M. U. L. O. op Curaçao waarover het meest pleegt geklaagd te worden, voor het meerendeel uit zeer bevoegde leerkrachten bestaat, daar konden deze leden niet toegeven dat er van daling van het peil van het onderwijs sprake kan zijn,

Dat het onderwijs in de kolonie voor verbetering vatbaar is, kan natuurlijk, aldus eenige leden, niet worden tegengesproken.

Maar men diende, zelfs waar het eene zoo gewichtige aangelegenheid als het openbaar onderwijs betreft, de financiëele zijde van het vraagstuk niet uit het oog te verliezen.

Het openbaar onderwijs, het kan nu eenmaal niet anders, kost de Kolonie reeds veel geld. Zou men de voorstellen, door de onderteekenaars van het bovengemelde adres gedaan, willen overnemen, dan zouden de uitgaven nog enorm toenemen, terwijl de opbrengst door de mede voorgestelde verlaging der schoolgelden zou dalen.

Hiertoe nu zouden verscheidene leden hunne medewerking niet kunnen verleenen, gegeven de financiëele toestand der Kolonie.

Verschillende leden meenden echter, dat er toch eenige verbeteringen in den toestand zijn te brengen zonder vermeerdering der uitgaven.

Zoo werd aan de hand gedaan om afzonderlijke klassen voor twee of meer der vreemde talen op te richten en dan het onderwijs in die talen facultatief te stellen Het onderwijs in de vreemde talen zou door dezen maatregel veel effectiever worden, daar de leerlingen dan, geheel los van de klasse waarin zij voor de andere vakken moeten zitten, hunne studie in de vreemde talen kunnen aanvangen en voortzetten.

Eenige leden, den drang naar verbetering van de onderwijzers salarissen in het belang van het onderwijs zelf billijkende, gaven als hun oordeel te kennen, dat hieraan zonder vermeerdering, althans noemenswaardige vermeerdering der uitgaven zal kunnen worden voldaan, wanneer maar het systeem om den cursus te verdeelen in éénjarige klassen voor de scholen voor M. U. L. O. kon worden verlaten, en een nieuw stelsel kon worden ingevoerd van klassen met langeren leerduur, b. v. 18 maanden.

De cursus zou dan aan de Hendrikschool kunnen zijn een negenjarige, verdeeld in zes klassen. Men zou dan met drie onderwijzers minder kunnen volstaan en de klassen zouden dan eenigszins beter bezet zijn dan thans. Was men wel ingelicht, dan komt het wel eens voor, dat op de Hendrik-en de Wilhelminaschool zelfs de lage klassen slechts enkele leerlingen tellen.

In overweging werd gegeven het aantal onderwijzers 1e. klasse, dat op het oogenblik oneverendig groot werd geacht, geleidelijk in te krimpen. Voor de lagere klassen heeft men toch waarlijk geen onderwijzer 1e. klasse noodig. Hun uitgebreide kennis kunnen zij daar toch niet aan den man brengen en uit een paedagogisch oogpunt voldoet een, gewoonlijk jeugdiger, onderwijzer 3e. klasse er in den regel beter.

In verband met het telkens voorkomend gebrek aan onderwijzers werd door een lid het denkbeeld aanbevolen om Duitsche onderwijzers aan de Hendrikschool verbonden te krijgen voor het geven van onderwijs in de Duitsche taal en nog enkele andere talen en vakken.

DE STOOMZUIGER.

Volgens bekomen bericht van den Minister van Koloniën, is de voor de havenverbetering bestemde zandzuiger besteld bij de Machine-fabriek „De Hollandsche Yssel" voorheen DE JONGH & Co te Oudewater. De zuiger moet uiterlijk den 21sten September a. s. ter beproeving gereed zijn en uiterlijk twee weken na afloop der beproeving naar Curaçao gesleept worden. Z. Excellentie hoopt door het uitloven van een premie de aflevering nog te bespoedigen.

Laten we aannemen, dat de zuiger, dank zij de uitgeloofde premie, een maand eerder klaar is, dus 21 Augustus en 1 September naar Curaçao komt, dan krijgen we dezen zuiger toch niet voor October aan 't werk. De groote werkzaamheden kunnen dan op z'n vroegst in October beginnen. Als het werk nu maar niet te veel tegen loopt, want in Augustus 1913, zullen de eerste schepen door het Panama-kanaal gaan.

Kan echter de haven wel van November tot Augustus, in 9 maand tijds, uitgediept worden tot 10.8 M. en verbreed tot 80 M.? En ook al zou dit kunnen, dan zijn we er nog lang niet.

Daar valt heel wat meer te doen.

Maar alle verbeteringen, zooals het verlengen der kaden, het bouwen van scheepsloodsen, kolensteigers, 't aanleggen van een dok etc. wachten op het begin van alles: de verbreeding van den havenmond.

Hoe eerder daarmede kan begonnen worden des te beter.

Het geld, daartoe noodig, is er, maar de noodige zuiger is er niet. Kan den Gouverneur nu niet worden toegestaan uit het verleende crediet een zuiger te huren en onmiddelijk met de havenwerken te beginnen? De Koloniale Raad dringt ook sterk op spoed aan bij 't Koloniaal Bestuur.

Wij vinden het zoo jammer, dat wij werkeloos moeten wachten, in het gunstigste geval tot October, terwijl de tijd zeer kort is en wij moeite genoeg zullen hebben om op tijd klaar te zijn, ook al begonnen we morgen aan den dag.

De thans bestelde zuiger behoort, volgens verklaring van den Minister zelf, eigenlijk niet eens bij de verbreeding van onze haven, maar is afzonderlijk gevoteerd, omdat hij later toch in ieder geval noodig is om de haven op breedte en diepte te houden.

Welnu, laat 't Gouvernement spoedig een zuiger huren en als de nieuwe komt, kan hij dadelijk aan zijn doel beantwoorden en de verbeterde haven op breedte en diepte houden.

Zoo spoedig mogelijk beginnen en niet werkeloos wachten tot November!

Voor Suriname werden millioenen toegestaan om de Kolonie er boven op te helpen.

Dat de Hooge Regeering aan Curaçao slechts toesta van het reeds verleende crediet een gedeelte te besteden tot het huren van een stoomzuiger om zoo eerder met de verbetering onzer haven te kunnen beginnen en op tijd klaar te zijn.

AANTEEKENINGEN

BETREFFENDE

HET PANAMA-KANAAL.

De voornaamste verschillen tusschen het plan der minderheid der Board van 1905 en het thans in uitvoering zijnde plan zijn de volgende:

I. Aan de Atlantic-zijde worden in plaats van de leiddammen in Limonbay, welke evenwijdig waren ontworpen met de kanaalas, breekwaters gemaakt in oost-westelijke richting, welke de geheele baai insluiten. Men doet dit ten einde deze baai beter te beschermen tegen noordelijke stormen, welke, behalve golfslag en daardoor gevaar voor de schepen, ook nog enorme hoeveelheden slik in het kanaal blijken te werpen. De hoeveelheid door een storm aangevoerd bleek gelijk te staan met een laag van een voet dik op den bodem over het geheele gebaggerde kanaaloppervlak. De groote wijdte van de baai zal nu dienen als dempingsbassin voor de golven en tevens gelegen heid bieden tot ruime beschutte ankerplaatsen. De raming voor deze gewijzigde werken is $ 11.500.000, die voor de oorspronkelijk ontworpene was $ 5.300.000. Deze cijfers geven een beeld van de bedragen, waarover dergelijke wijzigingen in detaile loopen bij dit werk.

II. Aan de Pacific-zijde worden de Sosa-sluizen niet gebouwd, doch vervangen door die te Miraflores. Deze verandering geschiedt om de werken te brengen buiten het bereik van vijandelijk geschut. Tot deze wijziging is eerst in 1908 besloten. Ook deze brengt niet geringe kosten met zich mede. De direct meerdere uitgaaf bedraagt reeds $ 10.000.000, daarbij komt echter nog de jaarlijksche vermeerdering van onderhoudswerken. De oorspronkelijke plaats toch der Pacific-sluizen was zoo dicht mogelijk aan zee gekozen ten einde het inslibben van de toeleidingskanalen tegen te gaan. Zoowel de Atlantische als de Stille Oceaan bevatten groote hoeveelheden slib, en het baggerwerk aan de kanaalmonden zal dan ook steeds een groote post vormen van de exploitatie–rekening. Nu juist aan de Pacific-zijde, waar groot getijverschil is, het toeleidingskanaal zooveel langer wordt, zal het baggerwerk daardoor niet onbelangrijk vermeerderen.

III. Mede wordt aan de Pacific-zijde een golfbreker gemaakt tusschen den vasten wal en het eiland Naos. Over het geheel is het water daar ondiep, zoo zelfs, dat men dezen dam kon maken met trestlewerk. Het doel van dezen golfbreker is, de werking van de zuid-oostelijke winden tegen te gaan, die groote hoeveelheden zand en slib in de gebaggerde kanaalas bleken aan te brengen. De lengte van dezen golfbreker is 2½ miles, de hoogte 25 tot 51 voet. De breedte op den kruin zal zijn 50 voet en het minimum grondverzet is berekend te zijn 2.5 millioen kubieke yards rots.

IV. Een minder kostbare wijziging is dat men in het kanaal geen bogen meer bezigt. Op verzoek van de zeevarende autoriteiten wordt de kanaalas een open veelhoek met verbreedingen bij de hoeken. Men schijnt daarlangs gemakkelijker te kunnen sturen dan door bochten. De kanaalbelichting zal dienovereenkomstig grootendeels met vaste geleidelichten geschieden.

V. Een laatste zeker niet minst belangrijke wijziging is die der breedte in Culebra-Cut. In plaats van 200 voet wordt het kanaal daar nu op den bodem 300 voet. Hierdoor zal nergens de bodembreedte minder dan 300 voet zijn. Deze laatste wijziging kost $ 14.000.000.

De bodembreedten worden thans als volgt:

PLAATS.	Bodembreedte (voet)	Afstand (mijlen)	Percentage der kanaallengte
Atlantische ingang	500	6.00	11.8
Gatun bassin	1000	0.76	1.5
Sluizen en toeleidingen	110	2.82	5.6
Gatun-Tabernilla	1000	15.82	31.3
Tabernilla-Mamei	800	3.25	6.4
Te Mamei	700	0.50	1.0
Mamei–Bas Obispo	500	4.02	8.0
Bas Obispo-Pedro Miquel	300	8.11	16.1
Miraflores Meer	500	0.97	1.9
Pacific ingang	500	8.31	16.4
		50.56	100.00

Merkwaardig is het na te gaan, welke groote verbeteringen het kanaalproject van 1905 heeft ondergaan in de laatste vier jaar. Vooral treft dat, wanneer men er bij neemt de jaarverslagen van 't Suez-kanaal, waar ondanks de niet onbelangrijke winsten met veel bedachtzaamheid op zooveel beperkter schaal de verbeteringen in den loop der jaren plaats vinden.

Het groote verschil is natuurlijk gelegen in het feit, dat het Suez-kanaal beheerd wordt als een onderneming, een bedrijf, terwijl het Panama kanaal gefinancieerd wordt uit de schatkist der Unie en steeds meer en meer het karakter aanneemt van een publiek werk, waar de gedachte aan rendement, althans een directe rentabiliteit, geheel is op zijde gezet.

De beteekenis van de in het staatje A hieronder gegeven cijfers springt meer in het oog bij de vergelijking met andere groote kanalen. In de voornaamste plaats met het Suez-kanaal. (Zie staat B hieronder) De op staat B volgende opgaaf betreft de daarin genoemde kanalen zooals die zijn zullen, wanneer de thans daarvoor onderhanden of althans vastgestelde verbeteringswerken zullen zijn uitgevoerd. Eenvoudigheids halve zijn nagenoeg gelijke breedten tot gelijke afgerond.

A. OVERZICHT DER BODEMBREEDTEN DER VOORNAAMSTE PLANNEN VAN HET PANAMA-KANAAL SINDS 1905.

BODEMBREEDTE.	Percentage der kanaallengte.		
	1905 Zeepeilkanaal.	1905 85′ peilkanaal	Vastgesteld in 1908.
1000 voet	—	38.4	32.8
800 „	—	7.8	6.4
700 „	—	—	1 0
500 „	9.9	24.7	38.1
350 „	1.6	—	—
300 „	6.2	14.5	16.1
200 „	39.6	9.4	—
150 „	41.5	—	—
minder dan 150 „ (sluizen)	1.2	5.2	5.6
	100.0 diepte 40′	100.0 diepte 45′	100.0 diepte 45′

B. BODEMBREEDTEN VAN HET SUEZKANAAL EN HET PANAMAKANAAL.

BODEMBREEDTE. (voet).	Suezkanaal.		Panamakanaal 1908		
	Afstand [mijlen]	Lengte [percentage]	Afstand [mijlen]	Lengte [percentage]	
1000 en meer	12.42	11.94	16.58	32.8	} 78.3
800	—	—	3.25	6.4	
700	—	—	0.50	1.0	
500	1.24	1.19	19.30	38.1	
300	1 55	1.49	8.11	16.1	
150	88.85	85.38	—	—	
minder dan 150 (sluizen).	—	—	2.82	5.6	
	104.06	100.00	50.65	100.0	
	diepte 28 voet.		diepte 45 voet.		

Het Noordzeekanaal heeft een normale bodembreedte van 164 voet en is lang 15 5 mijl. De diepte is 32 voet.

Het Kielerkanaal heeft een normale bodembreedte van 72 voet en is lang 61 mijl, de diepte is 30 voet.

Het Manchesterkanaal zal verkrijgen:

28 mijlen met bodembreedte 280 voet
4 „ „ „ 200
3 „ „ verschillende bodembreedten (dokken).
——
35 mijlen.

De diepte zal worden 28 voet.

Het Panamakanaal plan 1881 betrof een bodembreedte van 72 voet en een diepte van 29½ voet.

Het 2e project sluizenkanaal had hetzelfde dwarsprofiel.

De vorenstaande beschouwing der bodembreedte bewijst, dat de profielen van het aanstaande Panamakanaal allezins voldoende zijn. Zij hebben in zooverre invloed op de capaciteit van 't kanaal, dat de vaartsnelheid der schepen grooter kan zijn, naarmate de bodembreedte en diepte ruim zijn. Zonder twijfel mag gezegd worden, dat zij een volledig dubbel spoorkanaal vormen.

Van overwegenden invloed op de maximumcapaciteit zijn zij echter niet, immers deze wordt beheerscht door de sluizen.

Landbouw-Organisatie.

De volgende afdeelingen zouden gevormd kunnen worden.

A. Een centrale afdeeling voor de verdeeling van onderwerpen over de afdeelingen en de afdoening van zaken van weinig gewicht, een soort dagelijksch bestuur dus, omvattend:

De Voorzitter.
De Ondervoorzitter,
Een van de ambtenaren–leden, en een van de particulieren-leden, in de stad gevestigd.

B. Afdeeling Plantersblad.

De Voorzitter.
De Ondervoorzitter.
Een van de planters.
Een van de kleine landbouwers.
De Handelsconsulent.
Aangevuld naar behoefte met bijgekozen leden, b. v. een publicist.

C. Afdeeling Plantenziekten.

De Voorzitter of Ondervoorzitter.
De Distr. Commissaris.
Een planter.
Een kleine landbouwer.
Aan te vullen met den entomoloog en den phytopatholoog.

D. Afdeeling Bacoven.

De Voorzitter.
Een planter.
De Handelsman.
Aan te vullen met den Agent der Kon. West-Indischen Maildienst, den Gezagvoerder van Slootwijk, een of twee planters, zoodat zoowel de met eigen geld, als de met gouvernementssteun gewerkt hebbende bacovenplantages vertegenwoordigd zijn.

E. Afdeeling Irrigatie.

De Voorzitter of Ondervoorzitter.
De Chef van het Bouwdepartement.
De Opzichter van een vestigingsplaats.
Eene kleine landbouwer.

F. Afdeeling tentoonstellingen.

De Voorzitter of Ondervoorzitter.
De Voorzitter van de Kamer van Koophandel.
Een planter.
Een kleine landbouwer.
De „Agent van den Koninklijken West Indische Maildienst."
Een handelsman.
Aan te vullen naar behoefte met planters, de veearts, en de handelsconsulent.

Elke afdeeling zou dan in het bijzonder het genoemde onderwerp kunnen bestudeeren. — De afdeeling plantenziekten b.v. zou eventueel een concept-verordening tegen den invoer van besmette planten of op verplichte ziekte-bestrijding kunnen opmaken. De landbouwraad in zijn geheel zou dan het ontwerp moeten behandelen en bij goedkeuring naar de Koloniale Staten doorzenden; later zou zonder meer door den landbouwraad in zijn geheel zulk een verordening kunnen worden vastgesteld.

Nogmaals zij er op gewezen, dat met het bovenstaande slechts voorbeelden bedoeld zijn. Alvorens een meer definitieve vorm aan den landbouwraad gegeven werd, zou ik gaarne overleg plegen met de daarbij genoemde ambtenaren en enkele planters. Is eenmaal zulk een raad ingesteld, dan zou deze zelf de splitsing in afdeelingen en de verdere organisatie moeten regelen.

LANDBOUW-ONDERWIJS.

Tot nu toe is zoo goed als niets gedaan aan het inrichten van landbouw-onderwijs in onze West-Indische koloniën; het behoeft geen betoog, dat daarin verandering dient te komen, wil men den landbouw opheffen.

Het vraagstuk ligt niet alleen op het gebied van den landbouw zelf, maar evenzeer op dat van het onderwijs. Het dient uit beide oogpunten bekeken te worden. Alvorens een eenigszins in bijzonderheden geregeld plan voor het inrichten van het landbouw-onderwijs op te maken, zou ik daartoe gaarne overleg plegen met een onderwijsman, en wel liefst een deskundige op het gebied van het landbouwonderwijs in Nederland, die, na zich met mij en het overig personeel van het landbouw-departement van de locale toestanden in Suriname en op de eilanden op de hoogte gesteld te hebben, samen met mij een plan zou kunnen opmaken.

Hoe eerder zulk een deskundige uitgezonden wordt, hoe beter. Het zal noodig zijn daarvoor iemand te kiezen, die in Nederland een leidende positie vervult en die over een grondige ervaring van de bij het inrichten van landbouw-onderwijs zich voordoende moeilijkheden beschikt.

Blijft dus een meer uitgewerkt plan achterwege, enkele meer algemeene punten mogen hier nog besproken worden.

Allereerst de vraag: behoort het landbouw-onderwijs thuis onder het departement van den landbouw, of onder dat van onderwijs? Het antwoord kan, dunkt, mij niet twijfelachtig zijn. Het geven van landbouw-onderwijs beantwoordt zoo geheel aan de omschrijving van de taak van het landbouwdepartement, dat het niet alleen daaronder behoort, maar zelfs als een van de gewichtigste onderdeelen dier taak beschouwd moet worden. Daarbij komt nog, dat bij het landbouw-onderwijs voortdurend hulpmiddelen noodig zijn waarover alleen het landbouwdepartement beschikt: b.v. de proefplantage, het laboratorium, de onderneming Slootwijk. De leiding van landbouwonderwijs behoort daarom bij het landbouwdepartement te berusten.

Een andere vraag is, of het personeel, dat onder het departement van onderwijs resorteert, een schakel in de keten kan vormen; of niet, door de aanwezige en aanstaande onderwijzers in staat de stellen, hun kennis van landbouw aan te vullen, van dezen voor het landbouwonderwijs aan kleine landbouwers in de districten partij getrokken kan worden. Het komt mij voor, dat in die richting zeker wat te bereiken is; de opleiding der onderwijzers voor het bijzonder doel zou dan aan het landbouwdepartement moeten worden opgedragen.

Het landbouw-onderwijs zal scherp gescheiden moeten worden naar de klasse van menschen, voor wie het bestemd is, en het doel, dat zij voor oogen hebben, in een opleiding voor den grooten landbouw en een voor het kleinbedrijf. Bij de vorming van kleine landbouwers zal het onderwijs vooral opvoedend moeten werken. Sommige karakter-eigenschappen moeten ontwikkeld, bepaalde vooroordeelen uitgeroeid worden. De nadruk zal moeten vallen op het verrichten van handenarbeid. De jongens zullen eerst moeten leeren, dat het noodig is de handen uit de mouwen te steken; verder zal hun eenige vaardigheid moeten worden geleerd in bepaalde bewerkingen, ten slotte hun wat lager onderwijs worden gegeven en wat technische kennis bijgebracht. De opleiding van de plantageopzichters draagt meer het karakter van vakonderwijs.

Wordt vervolgd.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

De Pontificale Requiemmis voor de zielerust van Z. D. H. Mgr. J. J. A. v. BAARS z. g. zal plaats hebben Dinsdagmorgen ten half acht.

Benoemingen.

De Heer E. S. C. DE VEER ABRAHAMSZ, die tijdelijk de functie van Advocaat-Generaal waarnam is thans definitief als zoodanig benoemd.

Z.E.G.A. zal in plechtige zitting van het Hof Vrijdag a. s. geïnstalleerd worden.

***

De 1ste Luitenant der Infanterie, de Heer C. VAN ROGGEN is tot Kapitein gepromoveerd.

***

Er is hier telegrafisch bericht ontvangen, dat DR. PH. F. DE HASETH-MÖLLER benoemd is tot Officier van Gezondheid 2de klas en in Mei zal arriveeren.

Uit deze benoeming volgt, dat DR. J. H. M. ELLIS thans tijdelijk Chef van den militairen geneeskundigen dienst in Mei definitief als zoodanig zal optreden.

Aan al de benoemden onze welgemeende gelukwenschen.

Weldadigheid.

De Apostolisch Vicaris, MGR. VUYLSTEKE, mocht van Mevr. de Wed. ELIAS S. L. MADURO en Kinderen een gift van 75 Gld. ontvangen ter uitdeeling onder de Katholieke Armen op Vrijdag a. s. 19 April, den ge-

boortedag van hun diepbetreurden Echtgenoot en Vader.

De toezegging werd herhaald, dat voortaan telken jare op dezen dag een som gelds onder de armen zal verdeeld worden.

Aan de geachte familie ELIAS S. L. MADURO werd beleefden dank betuigd.

Hedenmorgen half tien is op Habay zacht en kalm na voorzien te zijn van de HH. Sacramenten in den ouderdom van 92 jaar overleden de Eerw. Soeur MARIE LUDOVIQUE, in de wereld Mej. HELENA MATHOT geboren te Rotterdam 2 Jan. 1820. Sinds 6 Juni 1849 was Soeur LUDOVIQUE op Curaçao. Zij was een ijverige missiezuster en heeft het Katholieke leven in de buitendistricten zien opkomen en zelf veel er toe bijgedragen tot opkomst en bloei daarvan.

Zij ruste in vrede.

In dank ontvangen.

Van het Gouvernement Bijlage D van het Koloniaal Verslag 1910, bevattende het RAPPORT, wat wij reeds bezig zijn te publiceeren.

Van de Heeren EDWARDS, HENRIQUEZ & Co, Agenten der Hamburg-Amerika-linie:

Nieuwe tijdtafels, Route- en Prijslijst voor verschillende uitstapjes met deze booten, het Maart-nummer van de afvaartdagen der hoofdlijnen over de geheele wereld en het Februari-nummer van de Hamburg American Gazette.

Van den Heer EMILIO L. HENRIQUEZ een paar monsterblikjes en reclameboekje van *Horlick's Malted Milk.*

Reddingsmedaille.

Bij Kon. besluit is als blijk van goedkeuring en tevredenheid de bronzen eerepenning voor menschlievend hulpbetoon en een loffelijk getuigschrift toegekend aan L. MEIJER en E. SILJE, beiden te Willemstad (Curaçao), wegens de door hen met levensgevaar verrichte redding van een drenkeling uit het water van het Waaigat op 2 November 1911.

Uitvoer van hoeden 1e. kwartaal 1912.

Land van bestemming	Aantal doz.	Waarde
Suriname	16.	fl 50.
Colon	822.	„ 965.
Frankrijk	5.672	„ 55.096
Noord Amerika	19.548	„ 125.418
Duitschland	2.288	„ 15.748
Engeland	2.821	„ 30.462
Nederland	25.	„ 75.
	30.692	fl 227.814

Meer dan een kwart millioen gulden!

Bij dit gedrag is NIET gerekend, de waarde der hoeden, hier door vreemdelingen, die de kolonie bezoeken, gekocht, of per postpakket naar het Buitenland verzonden.

In het bijzonder verdient de aandacht dat, terwijl de vorige jaren de gemiddelde prijs van de uitgevoerde hoeden weinig hooger dan ± 3. fl per dozijn bedroeg, deze gemiddelde waarde in dit eerste kwartaal van dit jaar tot ruim 7 fl per dozijn gestegen is. De kwaliteit der hoeden gaat dus ook aanmerkelijk vooruit, er wordt dus door de vlechtsters ook méér op elken hoed verdiend.

Scheepvaart.

De Venezolaansche Stoomvaartmaatschappij wacht op goedkeuring van het Congres om naar Curaçao te komen. We kunnen de eerste schepen derhalve eerst na 19 April verwachten.

Maar een geheel nieuwe verbinding met La Vela de Coro zal er eerstdaags tot stand komen. De Heer LEON JURADO is reeds hier en verwacht zijn stoomboot deser dagen van New-York.

De Jachttijd is geopend. Deze week bezocht ons reeds het tweede mooie jacht, *North Star*, naar het heet eigendom van VAN DER BILDT.

De booten worden grooter. De Leyland line deed onze haven aan met *Nestorian*, van 6.300 ton.

Hr. Ms. *Zeeland* is Donderdagmorgen via Bonaire naar Suriname vertrokken en zal over een maand in onze Kolonie terugkeer.

De Kaart

van het Stadsdistrict van Curaçao, zeer nauwkeurig opgenomen in 1909 door den kundigen topograaf J. V. D. WERBATA en zeer mooi uitgegeven in kleurendruk door de lithografen J. SMULDERS & Co. Den Haag, is voor de zeer geringe som van 90 cts. op de Secretarie te koop. Voor hotels, gasthuizen, agentschappen der stoomvaartlijnen onontbeerlijk om den vreemdeling gemakkelijk den weg te wijzen. Op de scholen van groot nut en voor eenieder een practische wandversiering.

Militaire Kapel.

De 4 nieuwe feestnummers, Zondagavond uitgevoerd, zijn frisch, vroolijk en levendig, en een mooie aanwinst voor het reeds rijke repertoire.

Koloniale Raad.

Donderdagavond half acht openbare zitting ter behandeling van ingekomen stukken.

Zooals men weet, is er weder een vacature, doordat Dr. MÖLLER officier van gezondheid is geworden en volgens het Reglement geen militair zitting mag nemen als lid van den Kolonialen Raad.

Regenwater.

Kookt uw regenwater.

De wolken zien er zoo dreigend uit, en we hebben al zoo lang gebeden en gewacht op water, dat wij vertrouwen, spoedig door een flikschen bui verfrischt te worden.

Kookt dan uw regenwater, voor dat gij het drinkt. Dat zal bij menigeen ernstige ziekten voorkomen.

Belangstelling.

Gisterenmorgen bezocht de Heer Gouverneur begeleid door zijn adjudant, den Heer H. P. PIEPER en den Heer H. J. COHEN HENRIQUEZ den vlechtcursus op Otrabanda.

Geen Parade.

Naar wij vernemen zal er dit jaar, wegens de geringe sterkte van het garnizoen en de afwezigheid van Hr. Ms. „Zeeland", geen parade worden gehouden op den verjaardag van Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins der Nederlanden.

De C. Crt.

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 29 Maart 1912.

AARDNOTEN (Pindas) per KG.........	0.22
ZOUT per vat van 130 K.G.........	f 0.80
DIVIDIVI per K.G......................	„ 0.05½
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„ 0.70
id. per KG. 2e kw.	„ 0.60
HUIDEN per K.G.........................	„ 0.60
GEITENVELLEN per K.G.............	„ 1.20
WOL per K.G..............................	„ 0.12
SCHAPENVELLEN per stuk.........	„ 0.50
BEENDEREN per K.G..................	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.............	„ 0.05
STROOHOEDEN (hipijapa):	
Kwaliteit No, 1...........per dozijn	„ 4.—
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„ 4,12½
„ „ 2 „ „	„ 5.50
„ „ 3 „ „	„
„ „ 3 „ „	„
„ „ 4 „ „	„ 7.—
„ „ 5 „ „ (OLA)	„
„ „ 6 „ „	„ 7.50
„ „ 7 „ „	„ 9—
„ „ 8 „ „ (OLA)	„ 9—
„ „ 9 „ „	„ 12.50
„ „ 10 „ „ (OLA)	„ 12.—
„ „ 11 „ „	„ 12.—
„ „ 12 „ „ (OLA)	„ 13.50
„ „ 13 „ „	„
„ „ 14 „ „ (OLA)	„
„ „ 15 „ „	„

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

89 ratten
37 muizen.

Officieele Berichten.

Bij Gouvernements-beschikking is eene quarantaine van tien dagen, met inbegrip van de reis, vastgesteld voor alle schepen, komende van Trinidad, wegens het aldaar voorkomen van een paar gevallen van pest; met bepaling, dat de schepen, die buiten communicatie aldaar alleen passagiers ontschepen, lading en mails lossen, en mails aan boord nemen, in het vrije verkeer op Curaçao zullen worden toegelaten.

Aan den kommies 1ste klasse der belastingen op Bonaire, F. E. DE JONGH, is een verlof voor den tijd van twee weken verleend.

Aan den opzichter van den vuurtoren te Boca Spelonk op Bonaire, H. TH. JONKHOUT, is tot verder herstel van gezondheid, eene maand verlofsverlenging verleend.

De hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie, thans wd. Advocaat-generaal bij het Hof van Justitie in de kolonie Curaçao, E. S. C. DE VEER ABRAHAMSZ is definitief benoemd in de laatstgemelde betrekking.

Aan de kweekelinge op Bonaire, Mej. A. W. HELLMUND, is om gewichtige redenen acht dagen verlofsverlenging verleend.

Bij Gouvernements-beschikking is bepaald, dat op den verjaardag van Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins der Nederlanden op Vrijdag, den 19den dezer, bij zonsopgang bij het vallen van een kanonschot van het fort Nassau, de vlaggen op de openbare gebouwen, de forten op dit eiland, en op de gouvernementsvaartuigen zullen worden geheschen, en met zonsondergang op een gelijk schot zullen worden nedergehaald.

Buitenland.

De Zuid-Pool ontdekt.

Geheel Noorwegen, en in 't bijzonder de hoofdstad, Christiania, is vol geestdrift over het telegram, dat de „Daily Expresse" onlangs ontving uit Wellington (Nieuw-Zeeland) van den Noorschen ontdekkings-reiziger Amundsen, met den korten, maar veelzeggenden inhoud: „Scott heeft de Zuid Pool ontdekt."

Alle Noorsche persorganen bevatten tal van bijzonderheden over de expeditie.

Wij ontleenen aan een correspondentie in de „Tel" de volgende bijzonderheden dienaangaande:

„Aanvankelijk was Amundsen van plan 'n ontdekkingsreis naar de Noordpool te doen, toen het bericht hem verraste, dat de Amerikaan Peary er in geslaagd was, de Noordpool te ontdekken. Hij veranderde 't doel van zijn tocht en besloot een reis naar de Zuid-pool te beproeven. In Januari 1911 vertrok hij op de „Fram", het bekende schip van Nanssen, naar de „Zuidelijke IJszee, waar hij aan het oostelijke einde van het grooten ijsmeer een station aanlegde op 87 gr. 24 m. Z.B. en 164 gr. W. L. Terzelfder tijd trachtte ook een Schotsche expeditie de Zuidpool te bereiken; deze had haar station op het Victorialand in de nabijheid der vulkanen Kreboes en Terror opgericht, ongeveer 700 K. M. van dat van Amundsen verwijderd. Amundsen had dus in dit opzicht 'n voorsprong op de Britten, want zijn station lag 1½ breedte graad zuidelijker. Op verschillende plaatsen in zuidelijke richting liet Amundsen vervolgens proviandvoorraden aanleggen, die hem op zijn reis van het noodige voedsel moesten voorzien.

De „Fram" was intusschen naar Buenos Ayres vertrokken om in den zomer van 1911 in 't zuidelijk gedeelte van den Grooten Oceaan een onderzoekingsreis te doen, waarna zij in den herfst van hetzelfde jaar naar het station van Amundsen terugkeerde. Toen voor de Poolstreken de zomer intrad, begon Amundsen met acht man en 116 honden zijn sledetocht naar de Zuidpool.

Hij zelf was zoo volledig mogelijk op de hoogte van den toestand in die streken, terwijl zijn metgezellen allen uitstekende ski-loopers waren, zoodat 't niet zooveel verwondering hoeft te wekken, dat de poolreizigers er in slaagden, het doel van hun reis te bereiken. Men is dan ook algemeen overtuigd van de waarheid van Amundsen's beweren, en acht hem niet tot bedriegerijen, als die van Cook, in staat.

Het telegram, dat gewaagt van zekeren Scott, beteekent waarschijnlijk, dat deze, een der metgezellen van Amundsen, het eerst den stap op het punt, dat als de Zuid-Pool wordt beschouwd, heeft gezet.

In „Daily Chronicle" geeft de ontdekker van de Zuid-Pool Roal Amundsen, wiens naam thans in Noorwegen op aller lippen zweeft, een zeer uitgebreid relaas van zijn expeditie. Zijn tocht ving midden in den winter aan. De temperatuur bedroeg gedurende den winter van 50 tot 60 gr. Celsius onder nul. De laagste temperatuur werd den 13den Augustus bereikt, toen de thermometer 89 gr. Celsius onder nul aanwees. Slechts twee stormen van weinig beteekenis, bemoeilijkten de expeditie. Den 8sten September vertrok Amundsen naar de Pool, met acht man, 90 honden en zeven sleden. Na eenige dagen van de hevigste koude, waaronder vooral de honden te lijden hadden, moest men terugkeeren tot 80 gr. Z. B. Midden October daaropvolgend, begonnen vijf man, met vier sleden en 52 honden den definitieven tocht naar de Zuid Pool. In den aanvang had men veel last van mist. Gemiddeld werd 25 K.M. per dag afgelegd. De honden liepen zeer snel; na iederen graad werd een depôt aangelegd. Tot den 82sten graad was de tocht zeer aangenaam en de bodem uitstekend. Den 9den November werd de Rosszee ontdekt, waar een hoogte het uitzicht belemmerde naar het Zuid-Oosten. Op den 17den werd de 85ste graad bereikt, waar land ontdekt werd, dat samenging met de hiervoor genoemde hoogte. Op 300 voet hoogte werd hier een hoofd-depôt aangelegd. De toppen langs deze afscheiding zijn 2000—10.000 voet hoog. Verder naar het Zuiden hebben zij een hoogte van meer dan 15.000 voet.

„Op den 18den — zoo vervolgt Amundsen zijn verhaal — vingen wij aan met de bestijging dezer hoogten. De steile ijsvelden waren zeer lastig te beklimmen. Den eersten dag klommen wij 2000 voet, den volgenden dag 4500 voet. Op den 21sten kampeerden wij op een hoogte van 10.600 voet, waar het landschap een zeer schoonen aanblik bood. Wij doodden hier 24 honden en hielden er toen nog 18 over, benevens drie sleden. Het slechte weer noodzaakte ons vier dagen halt te houden. Op den 26sten werden wij getroffen door een hevigen hagelstorm, waardoor wij niets konden zien. Hierdoor werden wij plotseling verrast bij het afdalen van den heuvel. Den 29sten eerst kalmeerde het weer en werd het zonnig. Het klauteren over de gebroken gletschers was gevaarlijk. Wij hebben daar 3 vreeselijke dagen doorgebracht, terwijl wij onvermoeid klauterden.

Het was zeer mistig. Doordat de grond bevroren was, hadden wij niets aan onze holle skies.

De grootste hoogte werd door ons bereikt op den 6den Dec., n.l. 10750 voet op 87 gr. 40 min. Z. B. Den 8sten December was het weer zonnig weder. Een effen plateau werd den 13den December bereikt op 89 gr. 45 sec. Om 3 uur s' namiddags op den 14den werd de plaats van bestemming bereikt.

Dit was een groote vlakte. Gedurende den nacht werd een veld doorkruist met een straal van 18 K. M. Den volgenden dag was het mooi weer en werden observaties genomen. Op 89 gr. 55 sec. werd door allen gezamenlijk de Noorsche vlag geplant en het plateau met 'n straal van 8 K. M. rondom de pool, naar koning Haakon genoemd. Vervolgens werd 9 K. M. doortrokken en volledige observaties gedaan. Op den 16den werd gekampeerd. Vier van ons maakten ieder uur observaties. Den dag daarop werd een kleine tent met de Noorsche vlag opgeslagen. Deze plaats werd Polheim gedoopt. Dit was op 14000 K. M. afstand van ons winterkwartier. Den 17den keerden wij terug onder buitengewoon gunstig weer.

Reeds heeft het Geografisch Genootschap in Noorwegen besloten, aan de regeering het voorstel te doen, om Amundsen een rijke bijdrage te verstrekken voor een wetenschappelijke expeditie naar de Zuid-pool. Een nationale inschrijving is reeds geopend.

Staat van het aantal vaartuigen die het eiland Curaçao in de maand Maart 1912 aandeden, met vermelding van hunne inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		INHOUD IN M^3.			INHOUD IN M^3.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Februari	90	11860	10956	31	200983	127280
Vorige maanden	180	21717	19947	65	426542	270134
Totaal	270	33577	30903	96	627525	397414

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

ENGELAND.

De toestand in Engeland.

Al meer en meer doen zich de economische gevolgen der reusachtige mijnwerkersstaking door het geheele land gevoelen.

Maakten wij onlangs reeds melding van eenige dier gevolgen, thans geven de Engelsche bladen een geheele reeks van stagnatieberichten in allerlei bedrijven.

In navolging der tinfabrieken in Zuid-Wales, zijn thans ook die van Carmarthenshire gesloten.

Te Grangemouth staat het werk aan de havens stil. Verscheiden stoombooten kunnen geen steenkool krijgen.

Te Sunderland heeft de uitvoer van steenkool opgehouden. Binnenvallende schepen worden in rijen opgelegd en de bemanning ontslagen.

Te Liverpool vervoeren de sporen geen kolen meer naar de havens, zoodat vooral de kustbooten er wanhopig aan toe zijn.

Te Cardiff was echter nog een kleine voorraad steenkool, maar men verwachtte, dat het kolen laden elk oogenblik zou ophouden.

Te Glasgow is er genoeg steenkool opgeslagen, om de vaste lijnen nog een week te voorzien. Het vervoer van reizigers tusschen Glasgow en Belfast met de booten van de reederij van Burns is echter gestaakt. Vracht snorders, die op den terugweg naar Glasgow zijn, worden zooveel mogelijk naar het vasteland gezonden.

Te Newcastle zijn reeds een dertig kolenbooten opgelegd. De beurs wordt 's middags gesloten, omdat er geen zaken worden gedaan.

Maar met deze opsomming is het lijstje nog lang niet volledig.

Uit al de deelen des lands komen nog voortdurend berichten in, omtrent sluiting van fabrieken, omtrent stakingen op staats- en particuliere werven. Het aantal werkloozen en stakers, buiten de mijnwerkers om, wordt nu reeds op 270.000 geschat.

Hoofdzakelijk komt de werkloosheid voort uit gebrek aan brandstoffen. Reeds liepen niet minder dan 2600 treinen minder dan gewoonlijk.

Vooral zij die in de voorsteden van Londen wonen en dagelijks in de hoofdstad voor het drijven hunner zaken moeten zijn, ondervinden daarvan het groote ongerief.

Ook de stoombootdienst van des morgens 10 uur van Folkestone naar Boulogne Sur Mer (Frankrijk) is gestaakt. De overige diensten dezer verbinding met het vasteland, blijven, althans voorloopig, onveranderd.

Dezer dagen vergaderde ook het uitvoerend comité der mijnwerkersfederatie te Londen, om over den stand van zaken in de verschillende districten te beraadslagen. Een der leden van het comité deelde aan de vertegenwoordigers der pers mede, dat de kans om tot overeenstemming te geraken, niet groot was. Ook in andere deelen van het land werden vergaderingen van mijn-directie gehouden, maar nieuwe gezichtspunten werden daarin niet geopend.

Rooskleurig is de toestand dus allesbehalve. Nu de staking nog slechts enkele dagen aan den gang is, doen zich reeds de vreeselijke gevolgen van de stopzetting der kolenproductie gevoelen. Gevolgen, die op de eerste plaats de arbeidersklasse zelf treffen. Kunnen de kolenwerkers, in het algemeen over — althans voor den eersten tijd — voldoende weerstandskassen beschikkend, den loop van zaken met kalmte aanzien en de reusachtige staking nog beschouwen als een welkome vacantie, andere arbeiders kunnen zulk een opvatting van den geweldigen strijd niet hebben. Voor hen brengt de gedwongen vacantie niets dan ellende en gebrek.

IJzergieterijen, pottenbakkerijen, staalwerken, die elken dag groote kolenvoorraden noodig hebben, kunnen het niet lang meer volhouden, ook al hadden zij zich tegen dezen kwaden tijd gewapend.

De correspondent te Londen van het „Handelsblad" geeft eenige cijfers omtrent het kolenvervoer met de meest bekende steenkolenhavens van Engeland, waarvan de beteekenis voor ieder die nadenkt, in het oog springt: „In de week vóór de staking lagen te Cardiff 124 booten, die kolen kwamen laden en in die week moesten nog 400.000 ton kolen verscheept worden.

In Januari werden uit Cardiff verscheept 215.852 ton, uit Newport 69.912, Port Talbot 11.171, Briton Ferry 15.753, Swansea 31.661 ton.

Terwijl in die maand in Januari 1911 naar Nederland verscheept werd 10.781 ton, bedroeg dit in Januari van dit jaar 12.632 en die cijfers bedroegen in de genoemde maanden voor Frankrijk 461.645 en 542.761 voor Italië 385.046 en 512.991, voor Argentinië 258.695 en 241.587 ton. Dit zijn nu maar enkele belangrijke cijfers.

Uit New-Castle wordt thans gemeld, dat men naar die stad, waar anders de kolenuitvoer duizenden en duizenden tonnen per maand bedraagt, kolen gaat invoeren. Immers de „United Steamschip Company" is verplicht geweest, een stoomboot met kolen naar de Tyne te zenden om daarmede een harer andere booten te halen, die anders niet had kunnen vertrekken; zoo wordt het oude gezegde, dat het dwaasheid is kolen te zenden naar New-Castle, in 1912 voor de eerste maal gelogenstraft.

Advertentien.

WAARSCHUWING.

Hierbij wordt bekend gemaakt, dat in de Parerabaai (op de kaart Versalibaai genaamd) op de ondiepte tegenover de landtong,i bekend onder den naam van *Lenga di baca* bussen met scherpe geschutpatronen door de Koninklijke Marine onder water zijn gelegd.

De plaats, waar de patronen liggen, is met blauwe vlaggetjes aangewezen.

Het is gevaarlijk die voorwerpen aan te raken.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN

HAVEN-NIEUWS.

VAN 6 APRIL — 20 APRIL.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Caracas	Furst	9 April	La Guayra	10 April	New-York
Maracaibo	G W Goodman	18 „	New-York	18 „	Maracaibo
Maracaibo	„	18 „	Maracaibo	18 „	New-York
Philadelphia	H Highborn	18 „	New-York	18 „	La Guayra
Merida	A Johanson	10 „	Maracaibo	10 „	Maracaibo
Merida	„	15 „	Maracaibo	15 „	La Guayra
Merida	„	17 „	La Guayra	18 „	Maracaibo
Pr. Willem V	J A Arents	21 „	New York	22 „	Amsterdam
Pr Fr Hendrik	H J v d Goot	13 „	Amsterdam	14 „	New York
Prins Willem IV	P C v/d Graaff	10 „	New-York	11 „	Amsterdam
Venetia	C Segebarth	8 „	Hamburg	5 „	Hamburg
Nestorian	Baker	10 „	Liverpool	10 „	Galveston
Assyria	H Bark	15 „	Hamburg	15 „	Colón
Mecklenburg	C Bath	15 „	Haïti	16 „	Hamburg
Buenos Aires	Vizcaino	16 „	Colón	16 „	Barcelona
Sardinia	E Wünnenberg	16 „	Pto Colombia	16 „	Hamburg
Citta di Toirno	A Poggi	21 „	Genova	21 „	Colón
North Star	Thompson	11 „	La Guayra	11 „	Colón

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Jane V	7 April	S Domingo	*Frieda H*	6 „	Maracaibo
Mina H	8 „	Maracaibo	*Gacela H*	6 „	Maracaibo
Viuda Alegre D	9 „	Azua	*Electra H*	6 „	Maracaibo
Carlota V	9 „	Pto Rico	*Diana V*	6 „	Maracaibo
Ana Sofia V	9 „	La Guayra	*Clicia V*	1 „	Maracaibo
Hirondelle H	10 „	Maracaibo	*Refugio*	1 „	Aruba
Sirena H	12 „	Maracaibo	*Maria Abigail*	10 „	Aruba
La Preferida H	11 „	Maracaibo	*Maria H*	13 „	Maracaibo
			29 de Agosto	13 „	Rio Hacha
			Viuda Alegre	13 „	Pto Plata
			Carlota H	13 „	Maracaibo

H. M. ZEELAND is 10 April vertrokken naar Suriname via Bonaire

Drukker:

B. L. BOGAERS.